

**Підготовка майбутніх вихователів до реалізації освітньої діяльності з
формування іншомовної комунікативної компетентності в дітей
дошкільного віку**

Гуманкова О.С.
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови з методиками викладання в
дошкільній та початковій освіті
Житомирський державний університет імені Івана Франка
м. Житомир, Україна

Прийняття закону «Про застосування англійської мови в Україні» передбачає «забезпечення обов'язкового вивчення англійської мови дітьми старшого дошкільного віку в закладах дошкільної освіти» [1]. З урахуванням зазначеного, актуалізується проблема професійної підготовки майбутніх вихователів до реалізації освітньої діяльності з формування основ іншомовної комунікативної компетентності (ІКК) в дітей зазначеної вікової групи.

Питання підготовки майбутніх вихователів до організації освітньої діяльності з навчання дошкільників іноземної мови розглянуто у дослідженнях Н. Барбелко, С. Будака, Т. Марчій-Дмитраш, Н. Трофайли, Т.Шкваріної, В. Мерфі (V.Murphy), М. Івенгелой (M. Evengelou) та інших.

Не зважаючи на значну кількість наукових напрацювань в контексті реалізації професійно-методичної підготовки вихователів з правом викладання іноземної мови, актуальним є питання розробки ефективних шляхів формування професійно-методичних знань та умінь майбутніх фахівців у сфері дошкільної освіти необхідних для ефективного розвитку основ іншомовної (англомовної) комунікативної компетентності в дітей дошкільного віку.

Мета статті – визначення практичних шляхів підготовки майбутніх вихователів до формування основ ІКК в дітей дошкільного віку під час організації освітньої діяльності з навчання англійської мови у закладах дошкільної освіти (ЗДО).

Виклад основного матеріалу. З метою розвитку мотивації у майбутніх вихователів до здійснення освітньої діяльності з формування основ іншомовної

(англомовної) комунікативної компетентності в дошкільників, забезпечення їх ґрунтовними знаннями у цій сфері та цілеспрямованого розвитку у майбутніх фахівців необхідних методичних вмінь достатніх для ефективної реалізації іншомовного навчання дітей для студентів магістратури спеціальності «А2 Дошкільна освіта» Житомирського державного університету імені Івана Франка запроваджено освітню компоненту «Методика формування іншомовної компетентності в дітей дошкільного віку» . Вивчення зазначеної освітньої компоненти дозволяє цілеспрямовано формувати ресурсний фонд знань майбутніх фахівців з проблеми формування ІКК в дітей, ознайомити здобувачів з історіографією навчання іноземних мов дітей в Україні та за кордоном, конкретизувати цілі, зміст, принципи, методи та засоби реалізації освітньої діяльності в контексті формування основ ІКК у старших дошкільників, виявити особливості формування складових цієї компетентності, передбачених для розвитку в державних освітніх документах.

Логіка вивчення здобувачами освітньої компоненти побудована згідно принципу поєднання теоретичних знань студентів з оволодінням ними практичними навичками та вміннями реалізації освітньої діяльності з формування ІКК в дітей.

Тематика лекційних занять віддзеркалюється на практичних заняттях з освітньої компоненти, на яких цілеспрямовано формуються та розвиваються професійні вміння здобувачів шляхом використання активних методів навчання, зокрема, шляхом розв'язання здобувачами професійно-педагогічних задач, проблемних ситуацій, планування та програмування занять та їх фрагментів у контексті формування ІКК у дошкільників в цілому і розвитку її окремих складових (фонетичної, лексичної, граматичної компетентностей; компетентностей в аудіюванні та говорінні; лінгвосоціокультурної компетентності) зокрема. У процесі вивчення компоненти застосовується технологія портфоліо, яка виконує «діагностичну (фіксує зміни за певний проміжок часу, період навчання тощо); мотиваційну і розвивальну (заохочує до досягнення позитивних результатів, розвитку, успіху у майбутній професійній діяльності); змістовну (розкриває спектр навчальних досягнень і виконаних робіт); рейтингову (показує діапазон знань, умінь, навичок в колективі здобувачів освіти) функції» [2, с. 50]. Під час вивчення зазначеної

компоненти здобувачі ведуть методичне портфоліо, яке включає аналіз програмних вимог щодо формування ІКК у дошкільників, каталоги ігрових вправ та прийомів організації навчання дітей англійської мови, фрагменти занять з іноземної мови, спрямовані на формування різних компонентів ІКК в дітей, сертифікати участі в конференціях, семінарах, тренінгах.

У період навчання виокремлюється група здобувачів, зацікавлених у поглибленому вивченні проблеми формування ІКК в дітей. Такі здобувачі залучаються до роботи в проблемній групі відповідної тематики та отримують можливість писати магістерські дослідження, спрямовані на оптимізацію реалізації освітньої діяльності з навчання дошкільників іноземної мови. Крім того, такі здобувачі обов'язково формалізують свої наукові доробки у вигляді наукових статей або тез доповідей та приймають участь у щорічних студентських науково-практичних конференціях.

Корекція знань та вмінь студентів по проблемі організації освітньої діяльності з формування ІКК в дошкільників відбувається також під час виробничої практики з проведення занять гуртка англійської мови, яку здобувачі проходять на другому році навчання в магістратурі. У перелік завдань з наскрізної програми практики включено завдання, спрямовані на формування у здобувачів навичок та вмінь аналізу діяльності керівників гуртків англійської мови в ЗДО, проведення занять з англійської мови, організації режимних моментів для дітей іноземною мовою.

Таким чином, інтеграція освітньої компоненти «Методика формування іншомовної компетентності в дітей дошкільного віку» в процес підготовки майбутніх фахівців у поєднанні з організацією виробничої практики та наукової діяльності у цій сфері дозволяють ефективно підготувати здобувачів до реалізації освітньої діяльності з формування ІКК в дітей старшого дошкільного віку.

Література:

1. Закон України «Про застосування англійської мови в Україні».

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-20#Text> (Дата звернення 23.10.2025)

2. Романюк Р.К. Методичне портфоліо як ефективна технологія підготовки майбутніх учителів дисциплін природничо-математичного циклу. Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук в контексті вимог нової української школи: матеріали IV Міжнар. наук-практ. конф. (м. Тернопіль, 26–27 трав. 2022 р.) С. 49–52. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/34085/1/Romanjuk.pdf> (дата звернення: 23.10.2025).